

справа №991/7476/25

провадження №2-аз/991/11/25

ВИЩИЙ АНТИКОРУПЦІЙНИЙ СУД

У Х В А Л А

«22» липня 2025 року

м. Київ

Вищий антикорупційний суд колегією суддів у складі:

головуючого: Шкодін Я.В.,

суддів: Задорожної Л.І., Федорова О.В.,

за участю секретаря: Захарії О.В.,

представника позивача - Гречки А.О.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні заяву про забезпечення позову у справі за позовом Міністерства юстиції України до ОСОБА_1 , треті особи, які не заявляють самостійних вимог на стороні відповідача: ОСОБА_2 , ОСОБА_3 , ОСОБА_4 , Товариство з обмеженою відповідальністю «Е.С.П. ТЕХНОЛОГІЇ», про застосування санкції, передбаченої пунктом 11 частини 1 статті 4 Закону України «Про санкції»,

ВСТАНОВИВ:

21 липня 2025 року до Вищого антикорупційного суду звернулось Міністерство юстиції України (далі - позивач) з адміністративним позовом до ОСОБА_1 (далі - відповідач), треті особи, які не заявляють самостійних вимог на стороні відповідача: ОСОБА_2 , ОСОБА_3 , ОСОБА_4 , Товариство з обмеженою відповідальністю «Е.С.П. ТЕХНОЛОГІЇ» (далі - ТОВ «Е.С.П. ТЕХНОЛОГІЇ»), про застосування санкції, передбаченої пунктом 11 частини 1 статті 4 Закону України «Про санкції», та стягнення активів у дохід держави.

Цього ж дня, 21 липня 2025 року, до суду надійшла заява позивача про забезпечення позову шляхом заборони органам державної реєстрації прав на нерухоме майно, державним реєстраторам прав на нерухоме майно, державним реєстраторам органів місцевого самоврядування, особам, які виконують функції державного реєстратора прав на нерухоме майно, вчиняти будь-які реєстраційні дії (реєстрацію прав власності, скасування реєстрації права власності та інших речових прав, у тому числі реєстрацію правочинів щодо відчуження, передачі у володіння та користування третім особам та інше) щодо наступних об'єктів:

- квартири, загальною площею: 135,0 кв.м., житловою площею: 77,7 кв.м., адреса нерухомого майна: АДРЕСА_1 (реєстраційний номер майна 7388700);

- квартири, загальною площею: 66,1 кв.м., житловою площею: 37,7 кв.м., адреса нерухомого майна: АДРЕСА_2 ;

- нежитлового приміщення, гараж, загальною площею: 296,7 кв.м., адреса нерухомого майна: АДРЕСА_3 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 651466371215);

- нежитлових приміщень, загальною площею: 214,7 кв.м., адреса нерухомого майна: АДРЕСА_4 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 23675541);

- земельної ділянки, кадастровий номер: 7121586202:03:003:0506, загальною площею : 0,0802 га, цільове призначення: для ведення особистого селянського господарства, адреса нерухомого майна: АДРЕСА_3 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 70735271215);

- земельної ділянки, кадастровий номер: 7121586202:03:003:0504, загальною площею: 0,0284 га, цільове призначення: для ведення особистого селянського господарства, адреса: АДРЕСА_3 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 70654371215);

- земельної ділянки, кадастровий номер: 3222481200:04:001:0072, загальною площею: 0,1493, адреса: АДРЕСА_5 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 25657732224),

а також шляхом заборони:

- посадовим особам ТОВ «Е.С.П. ТЕХНОЛОГІЇ» (код ЄДРПОУ: 38661008, адреса місцезнаходження юридичної особи: 08300, Київська обл., м. Бориспіль, вул. Горького, буд. 42, офіс 2) вчиняти дії, які спрямовані на зменшення вартості майна, яке належить вказаному товариству;

- державним реєстраторам вчинення реєстраційних дій, прямо передбачених Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» щодо: 33,34% частки в статутному капіталі ТОВ «Е.С.П. ТЕХНОЛОГІЇ» (код згідно з ЄДРПОУ: 38661008, адреса місцезнаходження юридичної особи: 08300, Київська обл., м. Бориспіль, вул. Горького, буд. 42, офіс 2);

- Державній службі морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства України здійснювати перереєстрацію прав (реєстрацію прав власності, скасування реєстрації права власності та інших речових прав, у тому числі реєстрацію правочинів щодо відчуження, передачі у володіння та користування третім особам та інше) щодо: самохідного, моторного прогулянкового судна моделі «Buster XXL», реєстраційний номер - «НОМЕР_1», 2011 року побудови, країна виробництва - Фінляндія, ідентифікаційний номер корпусу - НОМЕР_3, матеріал корпусу - алюміній, довжина - 6,35 м., ширина - 2,40 м., висота борту - 0,98 м., двигун - Mercury-Verado, НОМЕР_4.

Заява про забезпечення позову мотивована тим, ОСОБА_1, який є колишнім мером міста Черкаси, у 1999 році був кандидатом в Президенти України, Заслуженим юристом України, колишній народний депутат України V, VI та VII скликань, щонайменше з 24 лютого 2022 року перейшов на бік ворога під час збройного конфлікту, надав іноземній державі та її представникам допомогу в проведенні підривної діяльності проти України шляхом здійснення російської пропаганди серед місцевих мешканців, систематично поширює російські пропагандистські наративи: підтримує військову агресію РФ щодо України; дискредитує українську державність, органи державної влади та Збройні Сили України, інформаційно сприяє діям держави-агресора шляхом поширення публічних заяв та звернень, які суперечать національним інтересам України та ставлять під сумнів офіційно закріплену позицію України щодо оцінки подій Революції Гідності. Такі дії ОСОБА_1 кваліфікуються як інформаційне сприяння вчиненню дій, зазначених у підпункті «в» пункту 1 частини першої статті 5-1 Закону України «Про санкції», шляхом безпосереднього здійснення публічних дій, спрямованих на: виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії проти України, окупації територій України, вчинення діянь, які, відповідно до норм міжнародного права та/або законодавства України, мають ознаки воєнних злочинів, геноциду або злочинів проти людяності; підтримання політики держави-агресора щодо невизнання права Українського народу на самоідентифікацію та самовизначення, викривлення уявлення про самобутність Українського народу та його прагнення до незалежності, що реалізується через поширення фальшивих ідеологем, в основі яких лежить завідомо хибне та маніпулятивне ототожнення

українського патріотизму з «нацизмом» чи іншими людиноненависницькими ідеологіями; розпалювання ненависті до Українського народу, його культури, державної мови, національної ідентичності, та підставами для застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції».

За результатами аналізу відомостей з державних та відкритих реєстрів, в тому числі з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та Реєстру прав власності на нерухоме майно, та під час підготовки позовної заяви, було виявлено, що на зазначені вище активи, які перебувають в прямому володінні ОСОБА_1 та щодо яких він опосередковано вчиняє дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними, а саме: через дружину - ОСОБА_2, не накладено арешт та не встановлено заборону на відчуження такого майна.

Отже, як зазначає позивач, на момент подання позовної заяви до суду існує ризик відчуження та зменшення вартості активів, які належать ОСОБА_1 і щодо яких він опосередковано вчиняє дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними, у зв'язку з чим, враховуючи те, що невжиття заходів забезпечення може істотно ускладнити чи унеможливити виконання рішення суду про стягнення майна, позивач просить задовольнити його заяву про забезпечення позову.

В судовому засіданні представник позивача заяву про забезпечення позову підтримала та просила її задовольнити з підстав, викладених у ній.

Розглянувши заяву про забезпечення адміністративного позову, суд дійшов висновку про необхідність її задоволення частково з огляду на таке.

Частиною 1 ст. 150 КАС України передбачено, що суд за заявою учасника справи або з власної ініціативи має право вжити визначені цією статтею заходи забезпечення позову. Забезпечення позову допускається як до пред'явлення позову, так і на будь-якій стадії розгляду справи, якщо: 1) невжиття таких заходів може істотно ускладнити чи унеможливити виконання рішення суду або ефективний захист або поновлення порушених чи оспорюваних прав або інтересів позивача, за захистом яких він звернувся або має намір звернутися до суду; або 2) очевидними є ознаки протиправності рішення, дії чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень, та порушення прав, свобод або інтересів особи, яка звернулася до суду, таким рішенням, дією або бездіяльністю (ч. 2 ст. 150 КАС України).

Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 із змінами в Україні введений воєнний стан, правовий режим якого триває і досі.

Рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 22 листопада 2024 року «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» (введене в дію Указом Президента України від 22 листопада 2024 року №779/2024) стосовно ОСОБА_1, ІНФОРМАЦІЯ_1, громадянство - Україна, реєстраційний номер облікової картки платника податків - НОМЕР_2 (порядковий номер 7), застосовано санкції, зокрема у виді блокування активів на 10 років.

Обґрунтовуючи заяву про забезпечення позову, позивач посилається, серед іншого, на те, що в протоколі огляду мережі Інтернет від 19 липня 2022 року в ході проведення досудового розслідування у кримінальному провадженні №22022101110000331 від 09 вересня 2022 року за обвинуваченням ОСОБА_1 у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 111 та ч. 1 ст. 332-2 КК України, здійснено огляд російської соціальної мережі «Вконтакте», а саме: веб-сторінки спільноти під назвою «ІНФОРМАЦІЯ_2», під час якого виявлено відеозапис від ІНФОРМАЦІЯ_3». Крім того, ОСОБА_1 має власні канали в месенджері «Telegram» під назвою «ОСОБА_5» та на російському відеоресурсі «Rutube» з назвою «ОСОБА_5 (ОСОБА_5)», на якому розміщені відеозаписи за участю ОСОБА_1 в різних

пропагандистських політичних ток-шоу на російських телеканалах. До того ж, ОСОБА_1 регулярно бере участь у пропагандистських ток-шоу на російському телебаченні (брав участь: в телепрограмі «Вечер с Владимиром Соловьевым» та ток-шоу на телеканалі «Звезда»). Вказані ресурси ОСОБА_1 використовує в якості публічної платформи для поширення пропагандистських тез політичного керівництва держави-терориста щодо так званого «державного перевороту» в Україні в 2014 році та виправдання так званої «сво», метою якої є «денацифікація» та «демитализація» держави Україна. Так, ОСОБА_1 на своєму каналі в «Telegram» поширює дописи, в яких наслідує російські пропагандистські наративи, в яких використовує терміни «нацисти», «нацизм» та «фашизм», ототожнює прояв патріотизму серед українців з так званим «неонацизмом», а також дискредитує військовослужбовців Збройних Сил України та представників правоохоронних органів України. Крім того, ОСОБА_1 систематично продовжує публічно підтримувати та поширювати російську пропагандистську риторику за допомогою російських ЗМІ. Так, 22 січня 2025 року на веб-сайті російського інтернет-видання «Антифашист» опубліковано інтерв'ю з ОСОБА_1 під назвою «Воскресших» политиков не бывает. Интервью с ОСОБА_5 о выборах на Украине», у якому він заперечує легітимність української влади та державних інституцій, стверджуючи про їх нелегітимність після 2014 року; публічно підтримує збройну агресію російської федерації проти України; поширює наратив про так званий «державний переворот» під час Революції Гідності; ототожнює українську державну політику з так званим «нацистським режимом». До того ж, 28 березня 2025 року на веб-сайті інформаційного агентства «Аргументи и факти» розміщено коментар ОСОБА_1, в якому він ототожнює українських військовослужбовців з так званими «неонацистами» та поширює тези, які дискредитують Збройні Сили України. Наведені обставини свідчать про те, що діяльність ОСОБА_1 має системний характер та направлена на підтримку політики держави агресора та дискредитацію державної влади України, яка триває на теперішній час.

При вирішенні питання про забезпечення позову суд має здійснити оцінку обґрунтованості доводів заявника щодо необхідності вжиття відповідних заходів з урахуванням: розумності, обґрунтованості і адекватності вимог заявника щодо забезпечення позову; забезпечення збалансованості інтересів сторін, а також інших учасників судового процесу; наявності зв'язку між конкретним заходом до забезпечення позову і предметом позовної вимоги, зокрема чи спроможний такий захід забезпечити фактичне виконання судового рішення в разі задоволення позову; імовірності утруднення виконання або невиконання рішення суду в разі нежиття таких заходів; запобігання порушенню у зв'язку із вжиттям таких заходів прав та охоронюваних законом інтересів осіб, що не є учасниками даного судового процесу, що узгоджується з правовою позицією Верховного Суду, викладеною у постанові від 25 квітня 2019 року № 826/10936/18.

Колегія суддів вважає, що вказаний підхід може бути застосований і при вирішенні питання забезпечення позову у справах про застосування санкції передбаченої п. 11 ст. 1 ч. 4 Закону України «Про санкції», оскільки у випадку задоволення позовної заяви і нежиття заходів із забезпечення позову протягом розгляду справи в суді, іншим чином реалізувати ухвалене рішення у випадку втрати активів не буде можливим. Вказане виключить досягнення мети позивача у конкретній адміністративній справі - застосування санкції до відповідної особи.

Так, підставами застосування санкцій у виді блокування активів фізичних та юридичних осіб є дії фізичної та юридичної особи, які створюють реальні та/або потенційні загрози національним інтересам, національній безпеці, суверенітету і територіальній цілісності України, сприяють терористичній діяльності та/або порушують права і свободи громадянина, інтереси суспільства та держави, призводять до окупації території, експропріації чи обмеження прав власності, завдання майнових втрат, створення перешкод для сталого економічного

розвитку, повноцінного здійснення громадянами України належних їх прав і свобод, які виникли з моменту набуття чинності Законом України «Про санкції» у 2014 році. Норма у цій частині діяла з 12 вересня 2014 року, що свідчить про те, що відповідач мав бути обізнаним, що у разі вчинення зазначених вище дій відносно нього можуть бути запровадженні санкції з боку держави України, у тому числі й блокування активів.

Позивачем обрано спосіб забезпечення позову, зокрема шляхом заборони вчиняти органам державної реєстрації прав на нерухоме майно, державним реєстраторам прав на нерухоме майно, державним реєстраторам органів місцевого самоврядування, особам, які виконують функції державного реєстратора прав на нерухоме майно, будь-які реєстраційні дії (реєстрацію прав власності, скасування реєстрації права власності та інших речових прав, у тому числі реєстрацію правочинів щодо відчуження, передачі у володіння та користування третім особам та інше) стосовно нерухомого майна; заборони державним реєстраторам вчинення реєстраційних дій, прямо передбачених Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» щодо частки в статутному капіталі товариства та заборони Державній службі морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства України здійснювати перереєстрацію прав (реєстрацію прав власності, скасування реєстрації права власності та інших речових прав, у тому числі реєстрацію правочинів щодо відчуження, передачі у володіння та користування третім особам та інше) щодо самохідного, моторного прогулянкового судна.

Вимогою адміністративного позову є стягнення у дохід держави активів відповідача, які йому належать на праві власності, а також щодо яких він може вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними через пов'язану особу - ОСОБА_2 . Тобто, логічно презюмувати, що невжиття таких заходів (заборони вчинення реєстраційних дій по відношенню до майна, яке може бути за результатами судового розгляду стягнуте в дохід держави) може істотно ускладнити чи унеможливити виконання рішення суду, оскільки відповідач, будучи обізнаним про адміністративний позов про застосування санкції у вигляді стягнення в дохід держави таких активів, може вчинити дії з їх відчуження з метою унеможливлення стягнення. У випадку ж відчуження майна до прийняття кінцевого рішення у справі, це може спричинити значні складнощі для повернення існуючого становища.

Враховуючи зазначене, колегія суддів дійшла висновку про необхідність вжиття заходів забезпечення позову до ухвалення остаточного рішення у справі, при цьому вважає, що названі вище заходи забезпечення позову є розумними та адекватними, а також такими, що застосовані в такий спосіб, який не суперечить меті застосування правового інституту забезпечення позову та гарантує ефективність судового захисту в разі задоволення цього позову.

Що стосується прохання позивача в частині заборони посадовим особам ТОВ «Е.С.П. ТЕХНОЛОГІЇ» вчиняти дії, які спрямовані на зменшення вартості майна, що належить вказаному товариству, колегія суддів вважає за необхідне зазначити, що, оскільки такі посадові особи позивачем у заяві не конкретизовані, вказаний спосіб забезпечення позову не здатен забезпечити збалансованість інтересів сторін, в тому числі безпідставно обмежує права інших власників корпоративних прав цього товариства, у зв'язку з чим є необґрунтованим, а отже задоволенню не підлягає.

Оскільки законом визначено стислий строк розгляду цієї справи, незалежно від результатів вирішення даної адміністративної справи по суті, вжиття заходів забезпечення даного адміністративного позову не в змозі завдати істотної шкоди існуючим правам відповідача.

З огляду на викладене, дослідивши зміст заяви позивача та встановлені судом обставини, суд дійшов висновку про обґрунтованість частини вимог заявника, та як наслідок, про

необхідність задоволення заяви позивача про забезпечення адміністративного позову в цій частині.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст. 150, 151, 156 КАС України,

ПОСТАНОВИВ:

Заяву Міністерства юстиції України про забезпечення позову у справі за позовом Міністерства юстиції України до ОСОБА_1, треті особи, які не заявляють самостійних вимог на стороні відповідача: ОСОБА_2, ОСОБА_3, ОСОБА_4, Товариство з обмеженою відповідальністю «Е.С.П. ТЕХНОЛОГІЇ», про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини 1 статті 4 Закону України «Про санкції» - **задовольнити частково.**

Заборонити органам державної реєстрації прав на нерухоме майно, державним реєстраторам прав на нерухоме майно, державним реєстраторам органів місцевого самоврядування, особам, які виконують функції державного реєстратора прав на нерухоме майно, вчиняти будь-які реєстраційні дії (реєстрацію прав власності, скасування реєстрації права власності та інших речових прав, у тому числі реєстрацію правочинів щодо відчуження, передачі у володіння та користування третім особам та інше) щодо наступних об'єктів:

- квартири, загальною площею: 135,0 кв.м., житловою площею: 77,7 кв.м., адреса нерухомого майна: АДРЕСА_1 (реєстраційний номер майна 7388700);

- квартири, загальною площею: 66,1 кв.м., житловою площею: 37,7 кв.м., адреса нерухомого майна: АДРЕСА_2;

- нежитлового приміщення, гараж, загальною площею: 296,7 кв.м., адреса нерухомого майна: АДРЕСА_3 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 651466371215);

- нежитлових приміщень, загальною площею: 214,7 кв.м., адреса нерухомого майна: АДРЕСА_4 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 23675541);

- земельної ділянки, кадастровий номер: 7121586202:03:003:0506, загальною площею: 0,0802 га, цільове призначення: для ведення особистого селянського господарства, адреса нерухомого майна: АДРЕСА_3 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 70735271215);

- земельної ділянки, кадастровий номер: 7121586202:03:003:0504, загальною площею: 0,0284 га, цільове призначення: для ведення особистого селянського господарства, адреса: АДРЕСА_3 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 70654371215);

- земельної ділянки, кадастровий номер: 3222481200:04:001:0072, загальною площею: 0,1493, адреса: АДРЕСА_5 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 25657732224),

Заборонити державним реєстраторам вчинення реєстраційних дій, прямо передбачених Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» щодо: 33,34% частки в статутному капіталі ТОВ «Е.С.П. ТЕХНОЛОГІЇ» (код згідно з ЄДРПОУ: 38661008, адреса місцезнаходження юридичної особи: 08300, Київська обл., м. Бориспіль, вул. Горького, буд. 42, офіс 2).

Заборонити Державній службі морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства України здійснювати перереєстрацію прав (реєстрацію прав власності, скасування реєстрації права власності та інших речових прав, у тому числі реєстрацію правочинів щодо відчуження, передачі у володіння та користування третім особам та інше) щодо: самохідного, моторного прогулянкового судна моделі «Buster XXL», реєстраційний номер - «НОМЕР_1», 2011 року побудови, країна виробництва - Фінляндія, ідентифікаційний

номер корпусу - НОМЕР_3, матеріал корпусу - алюміній, довжина - 6,35 м., ширина - 2,40 м., висота борту - 0,98 м., двигун - Mercury-Verado, НОМЕР_4.

В іншій частині заяви - **відмовити**.

Ухвала набирає законної сили з моменту її підписання суддями та з цього дня підлягає негайному виконанню. Оскарження ухвали про забезпечення позову не зупиняє її виконання, а також не перешкоджає подальшому розгляду справи.

Примірник ухвали про забезпечення позову негайно надсилається заявнику, всім особам, яких стосуються заходи забезпечення позову і яких суд може ідентифікувати, а також, залежно від виду вжитих заходів, направляється судом для негайного виконання державним та іншим органам для вжиття відповідних заходів.

Ухвала може бути оскаржена в апеляційному порядку безпосередньо до Апеляційної палати Вищого антикорупційного протягом п'ятнадцяти днів з дня складення її повного тексту.

Окрім того, у відповідності до статті 157 КАС України, суд може скасувати заходи забезпечення позову з **власної ініціативи** або за **вмотивованим клопотанням учасника справи**.

Головуючий

Я. ШКОДІН

Судді

Л. ЗАДОРЖНА

О. ФЕДОРОВ

Покликання на рішення в Єдиному державному реєстрі судових рішень:
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/129037889>